Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

про результати відвідування
Корецького районного суду Рівненської області
11.03.2026

м. Рівне, 2026 рік

І. ВСТУП

На виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19[1], 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 11.03.2026 групою НПМ здійснено відвідування Корецького районного суду Рівненської області (далі – суд, Корецький районний суд).

Відвідування здійснювали наступні члени групи НПМ:

Черняк Артем Сергійович, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Пилипчук Микола Володимирович, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Українець Тетяна Володимирівна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Коваль Вікторія Олегівна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Габдулхаков Юрій Борисович, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Відвідування суду здійснено з відома і за участі **Корнійчука Сергія Васильовича,** заступника керівника апарату суду.

Загальна інформація.

На території Корецького районного суду розташовано 2 окремі приміщення (фото 1-2), які обладнанні трьома залами судових засідань, двома камерами для підсудних (засуджених) та приміщенням конвою.

Обидві будівлі суду облаштовані двома входами/виходами – основний (центральний) та службовий (конвойний).

На центральному вході основного приміщення суду розміщено інформаційну вивіску з найменуванням судового органу.

Відповідно до статті 22 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» Корецький районний суд є судом першої інстанції та здійснює правосуддя у порядку, встановленому процесуальним кодексом.

Загальна штатна чисельність працівників суду становить 16 співробітників. Згідно зі штатним розписом кількість штатних посад суддів – 4, фактично здійснює правосуддя – 3 суддів (1 суддя тимчасово без повноважень).

У приміщенні суду установлено інформаційні стенди для відвідувачів, на яких розміщено актуальну інформацію, зокрема номери телефонів гарячих ліній

для надання безоплатної правової допомоги, а також контактні дані для звернень до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (фото 3-4).

Охорону громадського порядку та безпеку в суді забезпечують співробітники Служби судової охорони Рівненської області. У вестибюлі суду обладнано їх пост, який крім іншого здійснює пропускний режим, реєстрацію відвідувачів тощо.

На вказаному пункті пропуску наявна аптечка для надання першої домедичної допомоги, яка укомплектована необхідними медичними засобами та препаратами, що мають актуальні терміни придатності (фото 5).

Під час відвідування встановлено, що працівники суду пройшли тренінги з надання домедичної допомоги та отримали відповідні сертифікати (фото 6).

Із загальної кількості залів судових засідань два призначені для розгляду кримінальних справ та обладнані загородженням із спеціального захисного скла для розміщення підсудних (засуджених). Зали облаштовані технічним обладнанням, необхідним для проведення судових засідань, у тому числі в режимі відеоконференцій, а також системами відеоспостереження (фото 7-8).

Конвоювання підсудних (засуджених) здійснює рота конвойної служби Головного управління Національної поліції в Рівненській області.

Упродовж минулого та поточного років скарг щодо умов примусового утримання підсудних (засуджених) до суду не надходило.

Попередні зауваження.

Попереднє відвідування групою НПМ здійснено 26.06.2024. За його результатами виявлено наступні порушення та недоліки:

Порушення права на захист від катувань, жорстокого, нелюдського або такого, що принижує гідність, поводження чи покарання;

Порушення права осіб з інвалідністю;

Порушення права на життя.

Рекомендації, надані за результатами попереднього відвідування, не виконані, виявлені порушення – не усунуті, за винятком рекомендації щодо позначення початку внутрішніх сходів у приміщенні суду, а також зовнішніх сходів та пандусу до приміщень тактильними (рифленими) та контрастно забарвленими попереджувальними смугами (фото 9-10).

ІІ. Факти, виявлені під час відвідування

Порушення права на захист від катувань, жорстокого, нелюдського або такого, що принижує гідність, поводження чи покарання (стаття 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 28 Конституції України).

1. Вимогами пункту 6.5.2 Державних будівельних норм В.2.2-26:2010 «Будинки і споруди. Суди», затверджені наказом Міністерства регіонального розвитку та будівництва України від 17.05.2010 № 175 (далі – ДБН В.2.2-26:2010), передбачено, що в кожному приміщенні суду камери

для підсудних слід передбачати, виходячи з розрахунку три камери на кожну залу судових засідань для розгляду кримінальних справ. Тобто, у суді, де розташовані 2 зали судових засідань для розгляду кримінальних справ, має бути обладнано 6 камер, однак у приміщеннях Корецького районного суду обладнано 2 камери для тримання підсудних.

Зазначене може свідчити про недотримання встановлених вимог щодо роздільного розміщення осіб, які утримуються під вартою, зокрема – чоловіків і жінок, дорослих і неповнолітніх, а також осіб, яким заборонено контактувати між собою відповідно до процесуального статусу або обставин кримінального провадження.

2. Згідно пункту 6.5.2 ДБН В.2.2-26:2010 площа кожної камери для підсудних (засуджених) повинна бути не менше ніж 4,0 м^2. Водночас, фактична площа камер суду складає лише 2,44 м^2 (фото 11-12).

3. У порушення вимог пункту 6.5.1 ДБН В.2.2-26:2010, у блоці, де розміщені камери для підсудних (засуджених) відсутній спеціальний санвузол для підсудних (засуджених).

Порушення права на професійну правничу допомогу (стаття 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 59 Конституції України).

4. У порушення статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, пункту 23.4 Європейських пенітенціарних правил, статті 59 Конституції України та пункту 6.5.2 ДБН В.2.2-26:2010, у приміщенні суду відсутня кімната для спілкування адвокатів з підсудними (засудженими), що унеможливлює повноцінну реалізацію їх права на захист та справедливий суд, а також перешкоджає здійсненню адвокатських обов'язків на основі принципів конфіденційності і незалежності, а також забезпеченню ефективного захисту прав і свобод підсудних відповідно до положень Кримінального процесуального кодексу України та Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність».

Окрім цього, зазначене порушення може стати причиною чергових звернень до Європейського суду з прав людини (далі – ЄСПЛ) і подальшої виплати Україною значних сум коштів в якості компенсації.

У справі «Фірстов проти Росії» (скарга № 67312/12) ЄСПЛ констатував, що хоч підсудний і міг спілкуватися зі своїм захисником через загородження у залі суду, у тому числі під час перерв, які оголошувалися для цієї мети суддею за клопотанням заявника, не було доведено, що такі консультації носять конфіденційний характер у зв'язку з присутністю конвою у межах досяжності слуху.

Таким чином, ЄСПЛ засвідчив порушення статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

Отже, проведення зустрічі адвоката із утримуваними особами у приватному порядку є необхідним для їх захисту від неналежного поводження.

Порушення права осіб з інвалідністю (стаття 21 Конституції України, статті 9, 13 Конвенції про права осіб з інвалідністю).

5. Відповідно до вимог державних будівельних норм В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель та споруд. Основні положення», затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 30.11.2018 № 327 (далі – ДБН В.2.2-40:2018), доступність для маломобільних груп населення повинна забезпечуватися фізичною можливістю та зручністю потрапляння до будівлі та пересування нею.

Разом із тим, в порушення вимог пунктів 4.2 та 5.1.10 ДБН В.2.2-40:2018, при вході на територію суду наявний бордюр, що не дає можливості особам, які пересуваються на кріслах колісних, самостійно подолати його (фото 13).

6. Наявні санітарні вузли не відповідають вимогам пункту 11.5 ДБН В.2.2-40:2018, оскільки не пристосовані для використання особами з інвалідністю (відсутні спеціальні поручні, розширені кабіни, кнопки виклику тощо) (фото 14).

Порушення права на життя (стаття 3 Загальної декларації прав людини, стаття 2 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, статті 3, 27, 29 Конституції України).

7. Усупереч вимогам пункту 14 Інструкції з організації конвоювання та тримання в судах обвинувачених (підсудних), засуджених за вимогою судів, затвердженої спільним наказом Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства юстиції України, Верховного Суду України, Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, Державної судової адміністрації України, Генеральної прокуратури України від 26.05.2015 № 613/785/5/30/29/67/68 (далі – Інструкція) у суді не обладнано бокс чи огородженої стоянки для спеціального автотранспорту варти біля зовнішнього спеціального входу для заїзду автотранспорту варти та посадки (висадки) затриманих осіб.

8. Усупереч вимогам пункту 7.1.9 ДБН В.2.2-26:2010 та пункту 13 Інструкції маршрут конвоювання підсудних (засуджених) до залів судових засідань для розгляду кримінальних справ не ізольований. У зв’язку з чим, обвинувачені, підсудні (засуджені) конвоюються доступним для третіх осіб маршрутом.

9. Крім того, по маршруту конвоювання підсудних відсутні кнопки звукової сигналізації, що не відповідає вимогам пункту 13 Інструкції та пункту 7.1.10 ДБН В.2.2-26:2010.

10. У порушення вимог Кодексу цивільного захисту України в суді відсутнє найпростіше укриття, яке має забезпечувати можливість безпечного перебування утримуваних осіб та населення від впливу небезпечних факторів, що виникають внаслідок надзвичайних ситуацій, воєнних дій або терористичних актів.

Натомість, у випадку оголошення у регіоні сигналу «Повітряна тривога!» працівники суду та відвідувачі використовують укриття, яке знаходиться у

приміщенні Корецького районного центру зайнятості (вулиця Тітова, 1-б, місто Корець, Рівненської області, 34700).

Інші порушення.

11. Під час спілкування із працівниками судової охорони було з'ясовано, що у порушення пункту 12 Інструкції навісні ключі зберігаються у кабінеті керівника апарату суду.

ІІІ. Рекомендації

Територіальному управлінню Державної судової адміністрації України в Рівненській області, Корецькому районному суду Рівненської області в межах їх компетенції:

1. Опрацювати питання щодо забезпечення у суді кількості камер для підсудних (засуджених) не менш ніж 4 м^2 виходячи з розрахунку три камери на кожен зал судових засідань для розгляду кримінальних справ;
2. Вжити заходів щодо обладнання спеціального санвузла для підсудних (засуджених) у блоці, де розміщені камери для підсудних (засуджених);
3. Забезпечити обладнання боксу для заїзду спеціального автотранспорту варти та посадки (висадки) обвинувачених (підсудних), засуджених або (при неможливості обладнання боксу) огородженої стоянки для спеціального автотранспорту варти;
4. Опрацювати питання щодо облаштування у суді ізольованого маршруту конвоювання обвинувачених (підсудних), засуджених;
5. Вжити заходів щодо встановлення кнопок звукової сигналізації по маршруту конвоювання підсудних, згідно з вимогами нормативних документів;
6. Вжити заходів щодо облаштування кімнати для роботи адвоката з підсудними (засудженими);
7. Вжити заходів щодо облаштування в суді укриття, що відповідатиме вимогам законодавства у сфері цивільного захисту населення;
8. Вжити заходів щодо створення для маломобільних груп населення відповідних умов для вільного користування приміщеннями суду;
9. Забезпечити зберігання навісних ключів у металевій шафі, що замикається на замок у приміщенні для розміщення особового складу варти;

Додаток: фототаблиця на 4 арк.

Керівник групи НПМ

Головний спеціаліст
Відділу сприяння роботі
регіональних представництв **Артем ЧЕРНЯК**

Додаток

ФОТОТАБЛИЦЯ ДО ЗВІТУ

Фото 1

Фото 2

Фото 3

Фото 4

Фото 5

Фото 6

СЕРТИФІКАТ

МИСЬКЕВИЧ Роман Володимирович

Фото 7

Фото 8

Фото 9

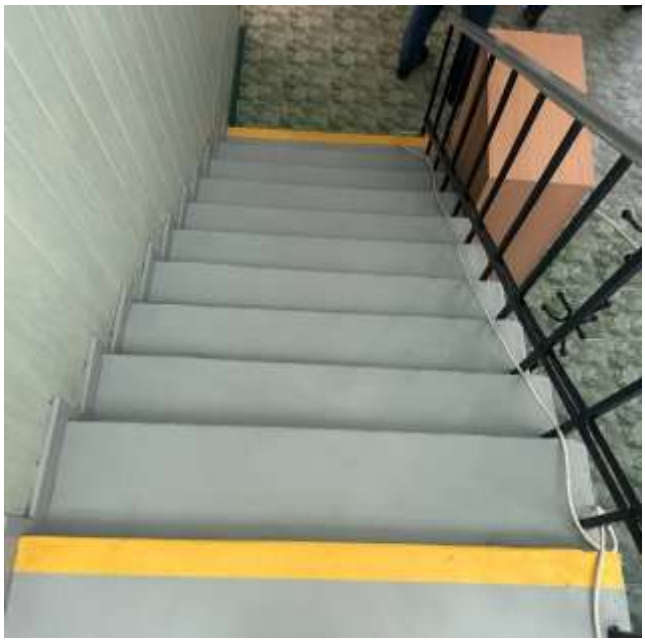

Фото 10

Фото 11

Фото 12

Фото 13

Фото 14

